

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentaria Vetustissima & profundissima Super Canticvm Canticorum Salomonis Qvod Hebraice Dicitvr Sirhasirim

Wolbero <de Sancto Pantaleone>

Coloniae Agrippinae, 1630

Epistola Dedicatoria Vvolberonis Abbatis Dilectissimis sororibus in Insula
Rheni Deo & Beatae Mariae militantibus Vvolbero peccator.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10027

EPISTOLA DEDICATORIA
VVOLBERONIS
 ABBATIS

Dilectissimis sororibus in Insula Rheni Deo & Beatae
 Mariae militantibus VVolbero peccator.

*D*um mecum saepius tractarem, & in ancipiti animo frequenter reuoluerem, quidnam dulce, quid iocundum, quid utile, interioribus sanctae charitatis vestrae auribus, o sanctissima sorores decantarem, cuius dulcedine & incitamento ad maiorem caelestis vitae amorem vester erigeretur animus, occurrit repente animo meo, illud cantabile sponsi & sponsae epithalamium, quod pro sui excellentia dicitur Canticum Canticorum. Hoc nempe genus cantationis valde competit dignitati vestrae professionis, quia hac omnium praecellit ordinem professionum sicut illud omne genus Canticorum.

Professio-
 num tria
 sunt gene-
 ra. & qua.
 Tria sunt
 genera Ca-
 ticorum
 cuiuslibet
 professioni
 generi con-
 uenientia.
 Apoc. 14.

Tria quippe sunt genera professionum, vnum coniugatorum, alterum viduarum, tertium Virginum: Legimus autem quia est Canticum laudis, canticum laetitiae, canticum nouum. Ponamus ergo quasi quibusdam gradibus, canticum laudis coniugatis, canticum laetitiae viduis, Canticum nouum Virginibus, quod nemo potest dicere, nisi hi qui sequuntur agnum quocumque ierit. Canticum quippe laudis cantant coniugati, qui initium aliquod religionis & bonae conuersationis acceperunt, sed nondum tribulationem carnis euaserunt. Canticum vero laetitiae cantant viduae, quae aliquid altius sunt affecute, maiori prestantes religione, & experta iam tribulatione carnis absoluta ac propterea possunt & laudem & laetitiam canere. Porro Virgines cantant canticum nouum quae summum retinent gradum nunquam praedictam carnis tribulationem expertae, atque ideo potentes canere, & laudem, & laetitiam, & nouitatem singularem ac ceteris medicabilem.

Duplicis
 classis sunt
 Virgines.
 Matt. 25.
 Quae sint
 Virgines
 prudentes
 & quae stul-
 tae.

Sed valde attendendum his quae Virgines dicuntur, cuius partis sint in duas quippe partes hanc professionem Dominus diuisit, hoc est in Virgines prudentes & stultas; quia hoc nouum Canticum non possunt dicere, nisi quae sunt ex parte prudentium. Prudentes autem sunt, quae & corpore & mente Virgines sunt; stultae vero quae quamuis Virgines sunt corpore, corrupta tamen viuunt mente. Tales nimirum non possunt Cantare Canticum nouum, sed neque vltima professionis Canticum; quae nec ad ipsius pertingunt meritum, quia non habent in vase oleum, quin imo pro hac negligentia sui non intrant thalamum sponsi.

Quocirca valde attendere & sollicita esse debet charitas vestra, quae estis Virgines corpore, vt etiam sitis mente quia nihil vobis confert Virginitas carnis, si iam mente nupsistis. Si ergo rectam Virginalis professionis normam tenetis, singulare Canticum, & vt ita dicam non simpliciter Canticum, sicut coniugatae & viduae, sed Canticum Canticorum cantatis, quod solum possibile est illis cantare, qui sunt ante thronum Dei sine macula, quia non inquinauerunt

vestra

DEDICATORIA

vestimenta, id est corpora sua.

Authoritates, sane harum trium professionum in sacra reperiuntur scriptura, quia castitas coniugalis predicatur in Elisabeth, sanctimonia vidualis in Anna, perfectio virginalis in Beata Dei genitrice Maria. Singularum autem meritum ipse Dominus in Euangelio demonstrat, vbi dicitur semen cecidisse in terram bonam & fructum fecisse, aliud trigefimum aliud sexagesimum, & aliud centesimum.

Exempla castitatis coniugalis, vidualis & virginalis. Luc. 8.

Trigefimus namque fructus coniugatorum est caste viuentium, quas hoc numero ostendit compotus digitorum, vbi index pollicis coniunctus legitimos ipsorum coniugatorum exprimit amplexus, Tricenarius autem duplicatus sexagenarium efficit numerum, altius à coniugatis, & quasi duplex viduarum insinuans meritum, vbi in compote digitorum indice pollicis superposito pondus tribulationis & depressionis ipsarum indicat viduarum sustentatione & consolatione virili destitutum. Porro numerus centenarius qui pro perfectione ponitur, perfectionem sanctorum demonstrat virginum, qui de sinistra ad dexteram translatus, iuncta summitate indicis ad summitatem pollicis, coronam exprimit Virginitatis.

Quid ferat fructum trigefimum, qui sexagesimum & centesimum. Numerus centenarius perfectionis est.

Pensato ergo professionis huius excellentiam cuius est premium fructus centuplicatus, cuius est meritum dicere canticum nouum, cuius dignitati maxime congruunt, pro speciali diuinae gratiae coniunctione ista quae vobis pro modulo nostro canere intendimus Cantica Canticorum Nequidem vobiscum quacunq; vere Virginis estis, haec Cantica non dico canere, sed nec susurrare possum, qui longè à vestra sanctitate differo: sed sicut aliquis qui scientiam alicuius artis verbo tantum insinuare potest, actu vero exprimere non potest, ita & ego quamuis haec vobiscum cantare culpa obstante non possim, tentabo tamen cum Dei adiutorio aliquid dicere, vnde positis horum excellentiam & singularem dignitatem Canticorum aliquatenus cognoscere. Ergo vt dicit gentilis Poeta

...fungar vice Cotis, acutum

Horatius.

reddere quae nouit ferrum, exors ipsa secandi:

& quia non licet cantare liceat saltem cantandi consilium dare. Nam & sanctus Moyses cum quo Deus facie ad faciem loquebatur Iethro cognati sui viri gentiles consilium audiuit & fecit, cum ipse plenus esset sapientia & sanctitate, iste vero longè valde ab eo distaret gentilitate & vitæ qualitate. Sed hoc quia Deus dedit velle, det etiam posse. Scio equidem multis indignum fore, qui veterum tantum scripta suscipiunt.

Ex. 18.

nihilque

mirantur, nisi quod liberitina sacrauit.

Horatius.

quod post dicta maiorum quae firmavit charitas meas quoque ineptias impudenter detexerim, sed vestra me apud eos excusabit dilectio, quarum solummodo proposui satisfacere desiderio. Quod si nimis simplicem pro causa maiestate reprehendunt orationem, meminerint quia in constructione tabernaculi, non tantum aurum & argentum, byssus & purpura, sed etiam pili caprarum sunt oblatis, & magis à Domino laudata sunt duo parua viduae minuta quam immensa diuitum donaria. Et si compositionem verborum calumniantur, causam tamen materia venerentur, & tenuitatem orationis suae compositionis excusent, & materia dignitas & deuote supplicationis obediens charitas. Nam & plurimos metrica arte compositos libros in Ecclesia habemus de Euangelijs & sanctorum gestis, humili stylo & simplici oratione, qui tamen propter materia

Exo. 25.

Luc. 21.

dignitas.

** 2

EPISTOLA

Arator. dignitatem, obtinuerunt iam auctoritatem. Vnde Arator actus Apostolicos scripturus dicit,
Lenino sermone quidem, sed pingua gesta
Scripsimus, ac pelagi pondere gutta fluit.

Proo. 5. Nemo ergo simplicitatem nostram contemnat, quia cum simplicibus sermocinatio nostra,
quin potius eo magis nobis peccantibus indulgeat, quod plus libuit aliquid, quamuis simpliciter
scribere, qui inani otio, torpore, cum etiā hoc opus nusquam prodire velimus, sed cum solis tantū
quibus missum est sanctis delitescere sororibus; nisi forte alicui benignitatis intuitu placuerit hoc
ad corrigendum suscipere, & de infirmi & molli compositione aliquod pulchrum & masculum
opus elaborare.

Suscipite itaq; hanc meae paruitatis operam, in qua non piguit me laborare gratia dilectionis
vestrae, in vestri quidem emolumentum, in mei verò perenne monumentum; qua-
tenus cum hac aspiciatis & legitis, memores mei sitis, & pro me siue
vivo siue mortuo communem Dominum exo-
retis.

Censura